

ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

Годишна цѣна:

110 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по
вонъ и въ Одесса на бешлицы, а на
книги 150 гр. — Отъ Одесса за въ
всички-те мѣста въ Россія плащася въ
година-та за пресылка-та на русска-та
попца 2 карбовны.

№ 155.

ИЗДАВА СЯ ВСЯКА СУББОТА.

Подписка ся приема въ Типографія-та ни
у Болгарскій Метохъ. Въ Одесса у Его
благородія Николая Христофоровича Па-
лаузова. Въ Москва въ Редакцій Жур-
нала Москвитянина. Въ Букурещъ у
Г-на Прокопія Валаноглу. Въ Ибраила у
Г-на Михаила Поповича.

Накъ повтаряме и молиме оныя отъ на-
ши-те спомощствователи, кои-то не ся пла-
тили цѣна-та на Въстникъ-атъ си да ныя ис-
пратятъ на чиста монета гр. 130, или на кай-
мета гр. 150.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

По Царска заповѣдь:

Рефикъ бей Хомскій Каймакамъ, произ-
ведеса на чинъ Миримиранъ;

Османъ бей, членъ отъ совѣтъ-атъ въ
Родосто, произведеса на чинъ Капуджи-башія.

По друга Царска заповѣдь:

Тефикъ ефенди наименовася Директоръ
на Архивы-те на В. Порта, на мѣсто Дже-
милъ-бей, кой-то си даде оставка-та.

ЦАРЕГРАДЪ.

Въ предидущій нашъ листъ, извѣстили
бѣхмѣ споредъ Журналъ де Константинополь,
приключенія-та, кои-то станеха на Калафатъ
Сега истый Въстникъ казва пакъ че Исмаиль
паша, главарь на калафатска-та войска ис-
пратилъ извѣстія въ минала-та недѣля тукъ
до военнаго министра, и пише както слѣдува:

Исмаиль паша главарь на калафатска-та
войска, и Мустафа паша излѣзли отъ Кала-
фатъ на 7 Януарія (н) съ 14 баталіона пе-
ши, 4 батеріи и 3 полка конницы, и отишли
до Четане, 6 часа далечъ, като оставиха на-
задъ 3 баталіоны пеши, кои-то взеха отъ 14-
те. На Четане ся находило 15 баталіоны рус-
ски пеши, 24 топа и 3 полка конницы. Сра-
женіе-то станало на Четане въ ближно едно
поле; и ако Царски-те войски и да немаха ос-
вѣнь 11 баталіона противъ 15, надвиха обаче
и направиха руссы-те на бѣгъ да ся обжриятъ.

Русси-те загубили 4,000 души и много,
ранены.

Царски-те войски не загубали освѣнь 300
души и имаха 700 ранены, между кои-то са
Исмаиль паша, Мустафа паша, Хюсеинъ бей
конюшный колонель; Али бей, артилерскій

колонель; Абдюлахъ бей, пешный колонель;
и Хюсеинъ бей, колонель на неправилны-те
войски.

Чиновицы-те и военны-те показаха го-
лѣмо мужество.

Истый Въстникъ извѣстива слѣдующе-
то писмо отъ Едрене, отъ 12 Януарія (н).

Единъ татаринъ, кой-то отъ Видинъ
презъ нашій градъ мина, преди 4 дни, извѣ-
стилъ бѣше че Исмаиль паша ся готвиль да
излѣзе на бой наедно съ военно-то на Кала-
фатъ отдѣленіе. Вчера, послѣ пладня, другій
единъ извоиредный скороходець, отъ Виенна
идуць, извѣсти че оттомански-те войски у-
дарили военно едно русско тѣло, кое-то на
Четане ся укрѣплявало, и го разбили. Русси-
те непорядочно ся върнали кадѣ Крайова, ка-
то оставиха въ бойще-то 4,500 души, отъ
кои-то единъ Генераль, и много ранены. Тур-
цы-те взели 4 топа, 120 дженанета, 300 коня,
нѣколко хиляды пушки и 20 чиновницы. Тур-
цы-те загубили 3 до 400 души. Кога-то въ
Четане влѣзли, намѣрили русски-те тенджары
верху сгнѣ-атъ да врятъ за Рождество Хри-
стово, и ги взели наедно съ други-те повар-
ны ваданлжцы.

Исто-то писмо содержавало слѣдующе-то:

Голѣмо военно движеніе быде презъ тыя
дни ако и да е зима. Голѣма една часть отъ
Софійски-те войски трягна кадѣ Видинъ, и
отъ Шумень, гдѣто ся находеха собрани до
45,000 души, испратихася разны военны тѣла
за укрѣпленіе на Тотраканъ, Русчукъ и мѣ-
ста-та, между нихъ положены, ако и да и-
маше уже на перво-то мѣсто 7,000 души на
второ-то 15,000, и на трете-то 10,000.

Въ послѣдня-та недѣля дойдоха отъ Ба-
тунъ параходны-те Царски-фрегаты: Меджи-
діе, Фейзи-Бахри, Махбир-Сю-
рюрь, Шааки-Шаади и Шехперъ,
кои-то наедно съ англо-французска-та флота
на Синапъ бѣха отишли, и кои-то отъ тамъ,

содружени отъ едно отдѣленіе на англо-фран-
цузски-те параходы до Батунъ бѣха отишли.

Параходъ-атъ Ессери-Ханръ, кой-
то стоеше на Батунъ дойде си и той съ тыя
корабли, както и параходна-та французска фре-
гата Могадоръ и други три военны ан-
глійски параходы.

Параходна-та фрегата Силентъ дой-
де отъ Портсмутъ и Малта въ миналый втор-
никъ.

Въ среда сутрина-та и друга параходна
англійска фрегата, Везувіусъ, дойде отъ
Малта. Тая както и перва-та запрѣхася предъ
Топхана-та. Учекуватся още други двѣ пара-
ходны фрегаты да дойдатъ отъ Портсмутъ.

Параходна-та фрегата Нижеръ испра-
тиса у вторникъ вечеръ-та на Синапъ съ пи-
сма отъ посланицы-те на Англія и Франція.

Босфорскій Тилеграфъ, грече-
скій тукъ издаваемъ вѣстникъ, извѣстилъ бѣ-
ше въ послѣдний неговъ листъ, че англо-
французска-та флота, коя-то е на Синапъ,
цѣла безъ забава да ся върне въ Босфора,
като казва че това извѣстіе дошло въ Царе-
градъ съ корабль-те англійски, французски и
турски, кои-то дойдоха въ недѣля.

Поставни сме, да извѣстиме че никой
корабль нито параходъ е донель таково из-
вѣстіе, и слѣдователно то совсѣмъ е лжливно.

Ж. де К.

Министерскій совѣтъ ся собра въ послѣд-
ня-та недѣля на Сераскерь-капусъ, както и въ
четвертокъ на В. Порта подъ председател-
ство-то Великаго Везира.

В. Порта издаде слѣдующій-атъ ферманъ,
кой-то ся сообщи и на представителы-те на
велики-те силы.

«Понже до нынѣ существемы-те за направа-
та и продажба-та на хлѣбъ-атъ мѣрки, полека-ле-
ка ся забравиха и, по злоупотребленіе, промѣнха
качество-то му и така жители-те ся повредиха;

то ся записвахъ съ гледанье-то въ безконеч-
ность-та на Нептуново-то царство.

Но скоро жестокъ припадокъ отъ мор-
ска-та болѣсть ме лиши отъ чувство. Шестъ
дена очи-те си неотворихъ, и печально-то ми
сърдце, кое-то се оросяваше отъ пѣня-та на
бурны-те талазы, едвамъ тупаше въ гърды-
те ми. Въ седмыя день азъ оживѣхъ, и ако
съ поблѣдѣло, но съ весело лице излѣзохъ
по коверта-та. Слънце-то по чистыя лазуровъ
(синъ) сводъ клонеше вече камъ западъ; мо-
ре-то освѣтено отъ златы-те слънчовы зары,
шумѣше; корабъ-а летѣше съ развѣены плат-
на по гржмады-те на джлги-те, кои-то напрас-
но силѣхъ да го каратъ по бѣржи. — Около
насъ, въ разпо отдавачанье, развывахъсе
бѣлы, сини — червени белѣзы на съзвѣдіе-то
а на дѣсно се чырѣеше нѣщо прилично на
земе.

Гдѣ сме нынѣ? попытахъ азъ капитана

ПОДАМОТНИКЪ.

ОСТРОВЪ БОРНГОЛЬМЪ.

(Продолженіе.)

Тука азъ по невольню вътрешно движе-
ніе, щѣхъ да ся впусна камъ младыя непо-
знанникъ, за да го прегжрна отъ сърдце; но
мой-а капитанъ въ тѣхъ сжца-та минута, ме
улови за рѣка-та, и каза, че благопріятенъ
вѣтръ развѣва наши-те паруси (илкены), и че
не трѣба да губимъ време. — Ный плунахмѣ
съ капитана. А младый-а момкъ, като остави
ритарж-гж, сгжрна рѣцѣ и глѣдаше слѣдъ
насъ, — глѣдаше на синьо-то море.

Джлги-те се пѣнѣхъ подъ кормило-то на
нашя корабль; Гревзенскій-а брѣгъ ся скры

отъ насъ на далечъ; сѣверны-те страны на
Англія ся чырѣяха на другія край на гори-
зонта нашъ — най сетѣвъ вничко-то исчезна,
и пгицы-те, кои-то ся доста выляхъ надъ насъ
полетѣха назадъ камъ брѣга, като уплаше-
ны отъ неуобозримостъ-та на море-то. Вълнува-
нье-то на шумны-те воды и задымено-то не-
бе остапаха единчакъ предметъ на наши-те
очи, предметъ Величественный и странный. —
Пріятели, за да почувствовате по живо сетѣ
дързость на челѣшкіа духъ, трѣбва да сте на
открыто море, дѣто една тѣнка дѣсчи-
ца, както казва Виландъ, отдѣля насъ
отъ влажна-та смѣрть; но дѣто иску-
сный-а пловецъ, като распуца платна-та, лѣ-
ти въ мысли-те си да види вече блеска на
злато-то, съ кое-то ще ся награди смѣла-та
нѣгова предиримчивость въ друга-та часть
на свѣта. Нема невѣзможность за
смѣрты-те, мыслѣхъ азъ съ Горація, ка-

того ради за да ся уничтожи това единоторговство, дадеша дозволеніе да прави, кой-то ще, и продава хлѣбъ отъ сега до мѣсець мая, и това ради опытъ. Хлѣбарски-те еснафи должны-те да правятъ, както и первень, хлѣбъ на фурны-те си. Ако нѣкон отъ тѣхъ, като иматъ хамбары-те си полни, а отъ лукавство побудени, не правятъ хлѣбъ на фурны-те си, или отъ сиромашество или отъ неманье и така бывать повреда на общество-то, абіе трѣба да ся извѣстява способна-та власть и нужды-те да ся исполняютъ споредъ направленіе-то.

Хлѣбъ-атъ, кой-то за напредъ ще ся прави, ще ся продава на драмъ и теглило, и най малка-та на хлѣбъ-атъ мѣрка ще е до петьдесять драма. Тая мѣрка ще ся умножава и цѣна-та на хлѣбъ-атъ ще ся смалыва споредъ смаленіе-то на жита-та цѣна. Но ако нѣкой отъ табладжін-те или тезгахтары-те ся улови и ся познае че злоупотреблява реченно-те теглило, той ще ся накаже съ наказаніе-то, кое-то въ таковы случаи ся употреблява.

Понеже оныя, кои-то мѣсятъ хлѣбъ и други кой да е ще са свободны отъ тукъ нататакъ и тѣ да правятъ и продаватъ хлѣбъ, дозволявася и на хлѣбарскій-атъ еснафъ да прави освѣнь обыкновеный-атъ хлѣбъ, и да продава хлѣбъ по бѣль: сирѣчь "франджели, галеты, пексимети, симиты, бурецы и пр."

Понеже сега като цѣна-та на хлѣбъ-атъ не е опредѣлена, направа-та и продажба-та негова слѣдува цѣна-та на жито-то, и ока-та ся цѣни кога повече, кога по малко, ради това дозволявася всякому хлѣбару да прави хлѣбъ отъ всякаво качество и да го продава по разны-те махали кога съ предплата, и кога на вѣра, щото всякъ да може да купува каковъ-то хлѣбъ му ся иска. Но кой-то прави хлѣбъ отъ чисто жито и го продава по дешево (ефтинно) или съ по малко ся благодарятъ, той ще има повече кяръ и полза, зацото всякъ ще ся благодаритъ да купува отъ него нужный-атъ си хлѣбъ по дешевле и по чистѣ. И хлѣбове-те ще теглятъ петьдесять или сто драма, или половина или една ока, и най малкый-атъ не ще да тегли по малко отъ петьдесять, драма, както горѣ ся рече. Разны-те качества на хлѣбъ-атъ ще ся продаватъ отъ сега напредъ отъ продавцы-те на дюканы-те и по улицы-те съ драмъ и теглило както и други-те храны, безъ да ся увѣрива нѣкой на устно-то увѣриваніе на продавцы-те; зацото повреда-та, кои-то чувствуютъ купцы-те отъ неточны-те драмове ще ся отдава на пренебреженіе-то имъ.

Служители-те, сирѣчь табладжін-те должны-те да даватъ праведенъ счетъ на масторы-те си за пары-те, кои-то иматъ отъ разны махалы да взематъ. И ако нѣкой отъ тыя или други нѣкой отъ работницы-те има да дава таква пары, и иска да ся оттегли отъ фурна-та, той никакъ нече може да ся оттегли ако изъ первень не плати колко то на майсторъ-атъ си има да дава.

кой-то и отговори: "наше-то плаванье е благополучно: ный заминахме острова Зундъ; брѣгове-те на Швеція ся скрыха отъ наши-те очи. На дѣсно видите Датскія островъ Борнгольмъ, мѣсто страшно за корабы-те; тамъ ся таи лѣска и камъни на морско-то дѣно. Кога-то ся мръкни, ный ще хвърлимъ котвъ."

Островъ Борнгольмъ, островъ Борнгольмъ! повторихъ азъ въ мысли-те си, и образъ-а на младяя Гревзендскій непознаникъ се съживи въ душа-та ми. Печалный-а гласъ и думы-те на негова-та пѣсень се отговаряхъ въ моя слухъ — и мыслѣхъ, че тѣ заключавать въ себе си тайнъ на негово-то сѣрдце: но кой е той? кои законы осждають любовь-тѣ на злочестныя? коя клятва го отдалечила отъ брѣгове-те Борнгольмовы, толкови млы нему? дали ще науча кога да е неговъ-тѣ исторіи?

Кои-то желаятъ отъ тукъ нататакъ фурна да отворять за да правятъ хлѣбъ, тѣ ще ся сообразятъ съ существующе-то направленіе.

Реченный-атъ еснафъ долженствува взаимно да ся общае предъ верховный-атъ совѣтъ че точно ще сохранява реченно-то направленіе, и кои-то го преступятъ, нека знають че строго ще ся накажатъ.

8, Ребуль-ахъръ 1270 (28 декемврія 1853.)

Вѣстникъ Адвертайсенъ казва за ново-то Лордъ Палмерстоново въ работы-те влизанія:

Лордъ Палмерстонъ дѣйствительно пакъ въ министерство-то влѣзе като первъ английскій министръ. Той ся прикани да влѣзе въ министерство-то отъ повече-то неговы собратія и отъ едно знаменито лице, кое-то не е сега членъ на министерство-то, и кое-то на 1851 бѣше подѣйствоваль отъ министерство-то да го извади. Лордъ Палмерстонъ направи министерство-то да ся общае че ще даде една вещественна помощь на Турція. Вѣрваме слѣдовательно че ще сме свидѣтели на голѣмы искусства отъ страна на Англія.

Прочитаемъ въ Вѣстникъ отечество:

Явно е на цѣль свѣтъ, че синапска-та работа, призовава отъ страна на сили-те, кои то искать да подкрѣпятъ Турска-та Имперія, мѣрки собственны и дѣйствителны. Явно е на цѣль свѣтъ, че нынѣшно-то состояніе, кое-то держи Европа въ непрестанныя неспокойствія, не може вече ся продолжити; то е стигнало на чрезвычайны-те си предѣлы. Едно рѣшеніе е нужно, и трѣба да е здраво, рѣшительно, и най паче скоро и незабавно. Това е ползвно за Турція; спокойствіе-то на Европа го иска.

На здраво убо можиме да кажиме че скоро ще ся свърши това неизвѣстно состояніе, кое-то отъ една година насамъ тажи веру Европы. Потребно е това не спокойно состояніе по скоро да престане съ мудра-та, здрава-та и голѣма-та Наполеонова политика, наедно съ согласіе-то на Велика-та Британія и явны-те расположенія на цѣла Европа.

Прочитаемъ въ Санкт-Петербургскій Вѣстникъ; отъ 14 декемврія:

Негово Величество Императоръ-атъ отправи до Генерала адютанта, адмирала Князя Меншикова, начальника на Царска-та морска сила, слѣдующе-то писмо отъ 11 декемврія:

"Князь Александръ Сергіевичъ, Синапска-та побѣда, изново показва че наша-та въ Черно море флота пристойно исполнява опредѣленіе-то си. Съ искренна и сердечна радость тя опредѣлявамъ да кажешь на бодры-те наши маринары че имъ благодарямъ за военно-то това дѣло, исполнено за слава-та на Россія и честь-та на русска-та знамя. Съ удовольствіе гледамъ че русска-та

Между тѣмъ силенъ вѣтръ ны носеше право камъ острова. Открыхася вече неговы-те страшны скалы (канары), отъ дѣто съ шумъ и пѣня падахъ порои кипяци воды въ морска-та дълбочина. Той отъ сяка страна ся гледаше непристѣженъ, отъ сяка страна обграденъ съ рѣка-та на Величественна-та Натура; нищо друго не ся представляло на побѣлѣли-те стари страмнинны, освѣнь еднъ страхотѣж. Азъ съ страхъ видѣхъ тамъ образъ на печальна, безмълвна вѣчность, образъ на неумолима смърть, и туй неописано създательво могущество, предъ кое-то сичко-то смъртно трѣбва да трепери.

Слънце-то потѣнѣ вече въ волны-те — и ный хвърлихме котвъ. Вѣтръ-а ся укроти, и море-то едвамъ, едвамъ ся клатеше. Азъ глѣдахъ на острова, кой-то съ неисказанна сила ме влечеше камъ свои-те брѣгове; тъмно предчувствіе ми говореше: "Тамъ мо-

" флота не е забравила Чешме, и че по слѣдны-те потомцы, са достойны за ныхны-те праотцы.

" За всегда неизмѣнно оставамъ Любимый твой и признателень,

" Николай "

(Своеручно подписано и писано отъ Н. И В.)

Писмо Генерала Будберга до Влашкый-атъ административескый совѣтъ:

"Н. Превосходительство, главный адютантъ Князь Горчаковъ, извѣсти уже административескый-атъ совѣтъ че Н. В. Императоръ-атъ произволи, послѣ като Господари-те на Влахія и Молдавія си дадоха оставка-та, да ми повѣри полномоцны-те чрезвычайны службы и да мя снабди съ сила и нужны-те права за да управлявамъ двѣ-те Княжества подъ направленіе-то главнаго генерала на Царски-те войски. Послѣ като тукъ дойдохъ видѣхъ да е моя должность да сообща на административескый-атъ совѣтъ тукъ приложеный-атъ переводъ на Царско-то писмо съ кое-то Н. В. Императоръ-атъ мя почете. Надѣвася че членове-те на совѣтъ-атъ и други-те общи служители, познающы пространство-то на должность-та си, совѣстно и искренно ще мя подирять въ посолство-то, съ кое-то самъ натоваренъ, и че ще помогнать на мои-те трудове пристойно за да исполня благоволенны-те намѣренія Славнаго моего Государя и Царя за Княжества-та. Въ исто-то време имамъ честь да извѣстя на совѣтъ-атъ че Неговы Вице-президентъ, совѣтникъ-атъ Хамлинскій, ще почене отъ сега оиде службы-те си и ще управлява дѣла-та на совѣтъ-атъ споредъ неговы-те инструкціи.

Вудбергъ, главный адютантъ Е. В. Императора.

Царско писмо испратено до Генерала Будберга.

"Понеже Оттоманска-та Порта объяви война на Россія, и начена неприятели-те дѣлнія, Двамина-та Господари, споредъ изложеніе-то Генерала Князя Горчакова, разсудиха за способно да ся оттеглятъ отъ службы-те си и да оставятъ Княжества-та. Имѣющы полно попеченіе за тыя Княжества, помыслихмъ че е нужно, както и въ приличны предидущи случаи, да повѣриме ныхна-та администрація на едно лице отъ насъ избрано и укрѣпено съ титула-та чрезвычайнаго и полномоцнаго комисаря. Тойзи комисаръ ще слѣдува инструкціи-те главнаго нашего Главаря, кои-то сме му испратили.

"Като вы давамъ высоко-то това достоинство, и като извѣстывамъ Князя Горчакова съ особенцо едно писмо, полно сме убѣждени че він точно ще ся сообразите съ дадены-те инструкціи, и че ще положите всы-те

" жеш да удовлетворишь на свое-то любопытство, и Борнгольмъ ще остане на-вѣки въ память-та ти! " — Най сетнѣ азъ като разумѣхъ, че близо до брѣга има рыбацкы кѣлци, колыбки, рѣшихся да искамъ отъ капитана ладѣж и да ида на острова съ дваматрима матрозы. Той каза за опасность-та, за подводны-те камъни; но като видѣ неприклониванье-то на своя пассажиръ (*), склонился да испълни щеніе-то ми, съ туй условіе, че на другія день рано сутринь-та да ся намѣря въ корабля.

Ный трѣгнахмъ и добрѣ пристаняхмъ на брѣга въ единъ малакъ тихъ заливъ. Тукъ ны срѣцнаха рыбацы, хора прости и дивы, кои-то порасли на студена стихія, подъ шумтень-то на морски-те волны, и не запознаты съ

(*). Тѣж се наричатъ у Русей-те тѣзи, кои-то ся носятъ на корабль-атъ по вода-та.

ваши трудове за да получатъ тая цѣль, като ся стараете, отъ една страна, за благосостояніе-то на положены-те подъ наша защита жители и отъ друга като ся трудите да удовлетворите нужды-те на наши-те войски.

“ Убѣждены сме че Диванъ-атъ и административскій-атъ совѣтъ на двѣ-те Княжества, кои-то всегда дѣйствително са помагали Господары-те въ управленіе-то на мѣсто-то, че ще покажатъ двойна ревность въ нышны-те обстоятелства, и че ще отговорятъ на всяка-та наша надежда, като употребляватъ равна една дѣятельность во всы-те административски отрасли. Пржни-те ваши служби, увѣряватъ ны че все ще ся исполни споредъ наши-те желанія и за общо-то добро.

“ Н и к о л а й . ”

Ж. де К. прави разны размышленія верху ты писма и казва че са достойни да ся приложатъ на оныя, кои-то до нынѣ отъ Санкт-Петербургскій дворъ са ся издали.

РАЗНИ НОВИНЫ .

— Споредъ Жур. де Константинополь военачалникъ-атъ Липранди слѣзълъ въ Мала Влахія съ негово-то отдѣленіе, составляемо отъ шесть батерій и три полка конницы отъ кои-то два-та улани и една казацы. Ти като ся соединятъ съ войски-те, управляемы отъ военачалника Фишбаха ще составляватъ, подъ управленіе-то главнаго военачалника Апрепа, едно военно тѣло почти отъ 28 хиляды мужи, пехи и конницы имѣющы и 90 топа.

— Трето-то военно русско тѣло минало рѣка-та Прутъ.

— Щомъ като параходъ Катонъ отъ Франція съ скороходны писма дойде, английскій параходъ Фюри испратися съ скороходны писма до Синапъ. Оный четвертокъ тргна и параходъ Катонъ за да отиде при флота-та, коя-то управлява адмиралъ Хамленъ. Увѣряватъ че носи и скороходны писма до посланницы-те Английскій и Французскій, и че като миналъ край Терапія, завель мнозина маринары отъ Французска-та на флота-та болница, кои-то наедно съ други 160 маринары, кои-то параходъ Катонъ отъ Тулонъ донесе, ще отидатъ да пристигнатъ корабли-те за кои-то са опредѣлены.

Царско-то морско министерство даде тукъ на параходъ Катонъ, както що бѣ направило и на други-те корабли отъ Французска-та флота, единъ гемиджія (нормчій) и единъ терджиманинъ за вхожденіе-то му въ Черно-то море.

— Извѣстія-та, кои-то за дружны-те въ Черно море флоти въ Цареградъ дойдоха съ

австрійскій отъ Тренезонтъ параходъ, и кои-то ся подтвердиха отъ параходъ-атъ Фиусъ, казватъ че на 6 того мѣсяца (и) флотите, послѣ едно благополучко мореплавіе стигнали на Синапъ и успали желѣза-та си. Едно голѣмо отдѣленіе составляемо отъ 12 парахода бѣ тргнало на 8, за Тренезонтъ и Батунъ наедно съ петь-те оттомански фрегати, натоварени съ войски и военны запасы. Параходна-та английска фрегата Ретрибуціонъ, коя-то ся бѣ отдѣлила отъ флота за да отиде съ посолство до Севастополь, завърналася бѣше на 7 январія, на Синапъ, при содружны-те си флоти.

— Споредъ Ж. де Константинополь извѣстіе телеграфическо отъ Парижъ въ Цареградъ дошло и казвало че Императоръ Наполеонъ отговорилъ на слово-то, кое-то на нова-та година му казали отъ страна на дипломатическо-то тѣло, съ начинъ много воененъ, и че въ тойзи случай австрійскій посланникъ казалъ на Наполеона че Австрія ще варви согласно съ Франція и други-те велки сили за восточный-атъ вопросъ, и че това двойно обявленіе на Наполеона и на австрійскій-атъ посланникъ причинили голѣмо впечатлѣніе въ Парижъ и Виенна.

— Последны писма отъ Александрія извѣтываютъ че Французскій параходъ Евротасъ ся потопилъ. Хора-та обаче и стока-та, кои-то въ него бѣха, избавихася.

— Французскій брикъ Матилдъ, кой-то, като идеше отъ Одесса, донесе въ Цареградъ 5-мина души отъ Голандски единъ корабль, кой-то сяструшилъ въ Черно-то море.

— Пишатъ отъ Енесъ, че на 24 декемврія потопилъ кадѣ тамошны-те морски краюве нѣкой си Французски брикъ, Аліансъ называемъ. Хора-та му са ся избавили синца.

— Лордъ Дюдлей Стюардъ, кой-то бѣше отишелъ на Шуменъ, завърнася оный петакъ, въ Цареградъ послѣ като мина презъ Едрене.

— Пишатъ отъ Измиръ, че тамошны-те темницы были полны отъ новы злодѣйцы, кои-то ежедневно полиція-та лови; между тѣмъ злодѣйцы уловили одного разбойника Кадора называемаго, много по страшнаго отъ разбойника Яни Катарджи. Кога го испытвали, казвалъ че отъ 7 години насамъ безбройно корабли уловилъ, и че отъ нѣкои 5, 10, 15 хиляды гроша земалъ, и отъ нѣкои до 100,000.

— Последны-те Вѣстницы, кои-то отъ Англія дойдоха много распалено за бой-атъ говорятъ, и Вѣстникъ Таимъ съ много ся люти верху Австрія, защото намѣрвала причина за да не ся покаже противна на Россія, и защото иска отъ страна да стон.

— Въ Лондонъ слухъ ся бѣше раздалъ че російскій посланникъ ще си отива, и това

и скоро ся приближихъ до голѣмо-то Готническо зданіе, кое-то бѣше обиколено съ трапъ и съ висока стѣна. На-сждѣ царуваше тишина; отдалеч шумтеше море-то, сетия-та заря на вечерня-та свѣтина гаснеше на мѣдны-те высоки стрѣхи на кула-та въ Замока.

Азъ го обиколихъ на около — врата-та му бѣха затворены. Мой-а водитель ся боеше самси не знае отъ какво, и ми се молише, да се върнемъ назадъ въ колибы-те; но единъ любопытенъ може ли да похвали такавъ молбъ!

Стана ноцъ, (мръкнася), и изведнѣждъ се раздаде единъ гласъ — екъ-а го е повторилъ, и пакъ вничко-то се умълча. Момченце-то отъ страхъ улови ме въ двѣ ржцѣ, и трепераше като престъжникъ въ часа на наказаніе-то. Слѣдъ минута отъ-изново се раздаде гласъ — пытахъ кой тамъ? и азъ се робадихъ: “ Чужденецъ, доведенъ отъ любопытство на този островъ; а гостоприеманье-то, ако се почита за добродѣтель въ стѣны-те на вашъ замокъ, то вий ще приберете чуждене-

бѣше дало голѣмо неспокойствіе, по послѣ ся позна, че това не было истина.

— Извѣстятъ, че русси-те влѣзли въ Хива (Тартарія) отъ гдѣто може лесно въ Индія да отидатъ. Тая новина казватъ че голѣмо впечатлѣніе направила въ Англія.

— Отъ друга страна увѣряватъ, че англичане-те испратили войски кадѣ предѣли-те на Афганистанъ, за да приготвятъ средства противъ успѣваніе-то на руссы-те кадѣ Индія.

— Въ Мадридъ, столица на Испанія, случи ся едно единоборство между Французскій-атъ посланникъ Г-на Турго и посланника на Соединены-те Щаты Г-на Суле. Тая борба стана, съ согласіе на двамина-та посланницы, съ пицовъ, и като ся удариха Французскій посланникъ ся нарани долу кадѣ прасе-то на нога-та.

— Въ последны-те тѣмъ дни стана голѣмо едно смущеніе въ Ираклія близъ Силврія; за това смущеніе Ж. де Константинополь казва както слѣдува:

“ Много слухове ся раздадоха презъ тѣмъ дни въ Цареградъ че посѣкли християны-те въ Ираклія на 29 декемврія че убрали кнжице и пр. Ето причина-та на тѣмъ слухове: 5 — 6 мина отъ самовольный-атъ аскеръ, кой-то презъ Ираклія минаваше, сбихася съ едно-го капитанина отъ Французски единъ торговскы корабль, и това даде причина щото вси на сѣжна-та махала да ся уплашатъ, и вси врата-та си да затворятъ. Тѣмъ 5 — 6-мина военны отидоха послѣ, та влѣзоха въ една православна церква, коя-то была отворена, а единный отъ тѣхъ отрѣзва врьв-та на едно кандило. Тѣмъ извѣстія убо дойдоха въ Цареградъ на 29 декемврія, и въ истый день даде ся отъ В. Порга удовлетвореніе на посланницы-те, кои-то ся намѣриха въ нужда да го и-скать. В. Порга тосъ-часъ испрати заповѣды до Вели бей, управителя въ Родосто за да улови виновницы-те и строго да ги накажи.

— Аббасъ паша, Египетскій управитель, испрати 25 хиляды пушки и 600 артилеры, и дойдоха презъ тѣмъ дни въ Цареградъ, и послѣ не много време ще ся испратятъ по войски-те въ Румелія и Анадоля.

— Оный вторникъ, единъ полкъ, составляемъ отъ редицы и самовольницы, пехи и конницы, дойде отъ Ангора и, на негово-то пришествіе, отиде на сераскерскій-атъ мегданъ, и сяпригледа отъ военный-атъ министръ.

— Пишатъ отъ Солунъ че двоцца мужи власи и една жена отъ село Галачица отидоха на госте у село Ложикъ называемо, и като ся връщаха на село-то си, искочиха двамина турцы хайдуцы, на 12 декемврія, между двѣ-те села Галачица и Потя, и ударватъ одного-то съ куршумъ; но тойзи злочестный влахъ не падна на мѣсто-то си, и сполучи да

улыбка-та на дружелюбно-то привѣтствіе. Тѣмъ като чухъ, че ный искаме да погледаме острова и да пошуваме въ тѣхны-те колибы, привързаха наши-тѣ ладіжъ, и ны поведоха, презъ разсѣчена стрѣмна гора камъ своите жилища. Слѣдъ полвичъ часъ ный излѣзохме на пространна, зелена равнина, дѣто, като на альпійски-те долины, бѣха распржнаты ниски селски къщицы, джбравы и грѣмады отъ камъни. Тукъ азъ оставихъ свои-те матрозы, а самси отидохъ по вататакъ, за да се наслаждавамъ еще нѣколко време съ вечерны-те хубости; едно момченце 13-годишно ми бѣше водитель.

Алена-та зарж юще не бѣше угаснѣла на ясно-то небе; нейна-та розова свѣтина ся пилѣше по бѣлы-те гравитны камены, и надалечъ, задъ единъ высокъ ржтъ, освѣщаваше остры-те върхове на единъ старъ замокъ (чифликъ), за кого-то момченце-то не можеше да ми каже на кого е той. “ Ный тамъ неходимъ казваше то, — и Богъ знае, що ся върши тамъ! ” — Азъ удвоихъ пристъживанье-то си,

” ца (кой-то ся скыта сега тукъ) въ туй тѣмъ хо и тѣмъ ноцно време. ” — Огвѣтъ нѣмаше; но слѣдъ нѣколко минуты загърмѣ нѣщо, като макара, и ся спусна отъ връхъ кула-та една подемна съмба: съ шумъ се отвориша врата-та — высокъ человекъ въ дълги черны дрехи, ме посрѣщна, фана ме за ржка-та и ме доведе въ чифлика. Азъ се обърнахъ назадъ; по момченце-то, що ме водеше, скрысе.

Враты-те хлопнахъ слѣдъ насъ; съмба-та съ гърмѣлъ се пакъ подигна. Презъ широкъ дворъ обрасалъ отъ тръни, бодили и пилинь, ный отидохме въ голѣмый домъ, дѣто въредъ бѣше тѣмъно и пусто, само на едно мѣсто свѣтеше малко огнецъ. Въ първа-та зала, коя-то бѣше обиколена изъ-вжтре отъ Готническа колоннада, высеше една ламбада, коя-то едвамъ едвамъ изливаше блѣднѣ-тѣ си свѣтлинжъ по редове-те на позлатены-те стѣлнове, кои-то отъ вѣтхость наченали почти да се свѣивать. — Мой-а пжтеводитель поглѣдваше на мене съ прощательны очи, но перекваше нищичко. (Слѣдува.)

побѣгне до село-то си, гдѣто като приказъ приключеніе-то на коджа-башія-та, умрѣ послѣ три часа. Коджа-башія-та на това извѣстіе, взе колджія-та на село-то, и отиде на реченно-то мѣсто наедно съ одного отъ роднини-те на власи-те. Но чудо голѣмо! тамо намѣриха глава-та на жена-та на двѣ части разцѣпена, и на мужь-агъ ѣ едно-то око съ ножъ извадено, и съ три куршума убитъ. Така донесоха ги въ село Галачеца, гдѣто всѣте селане ся собраха и съ голѣмъ гласъ ги уплакуваха. Така и въ село Ложикъ тронца хайдуцы отидоха въ къща-та на чорбаджія-та, когото като му убраха все щото имаше на части го изсѣкоха. Все това ся случи въ Солунскій санджакъ, въ каза-та Назаря называема

Господине Издателю на Ц. Вѣстникъ!

Защо-то видѣхъ въ достопочтенный вашъ листъ Ц. Вѣстника вмѣстено-то вы два пжти обявеніе, съ кое-то умолявате всякого, кой-то знае старовременны обычаи, пѣсны, басны и проч. да ся потруди да вы ги напише така сжщо, както ся тамъ въ мѣсто-то говорятъ. и да вы ги прѣти за да ги обнародувате. За то ся и азъ потрудихъ споредъ желаніе-то вы и описахъ старовременны-те обычаи въ наше-то село Жерарна, отъ кои-то по предаію ся още нѣкои исполняватъ въ настоящи-те св. праздницы Колада, Василь и Водокръщъ сръчь, на Рождество, Обрѣзаніе и Богоявленіе. И ако ги видите достойны за обнародованіе, то вы умоляваме да ги обнародувате както да видятъ и да ся подканятъ и други, да вы опишатъ и тѣи нѣщо си.

Ето обычаи те както слѣдувать:

Тукъ въ нашу селу Жеравна отъ какъ дойде единадѣнь (святи Егнатъ), този день ще гу празнувать сичкыты въ селуту, и друга работа не вършатъ освѣнь да грукать житутува житу щѣтъ да варятъ въ вечерыты сръщуту трыты горны праздниры, тяхъ трыты вечеры ги казувать бѣдин.

Нрво сръщуту Колада вечерь-та отъ какъ си разснопятъ свинята ще си кадятъ и подавятъ квасничани просюорки и малку отъ груканоту житу и по еднѣ восачанѣ свѣщичѣ отгорѣ набодена на просфорнатъ и като си подадѣтъ ще ся завърнатъ отъ махалата сичкыте отъ подавкатъ у тѣхъ си и ще насадѣтъ на приготвенатъ паралѣж (транеза) ще гудѣтъ на нежъ всичкыти постны манджи и варены сухи круши (хошафъ) и пѣлна паница отъ груканугу житу, а пакъ въ друга паница ще турнатъ еднѣ кривачкѣ ичюмикъ, и тры главы чесанъ, и колкуту-мина сж въ онаж къщѣ, толкусь орѣха ще турнатъ въ паницѣтѣ при чесану. Сетнѣ ще донесутъ кандилката и ще ѣ дадатъ на по старію въ къщѣтѣ баба, или дѣду и ще зѣркадѣтъ, и отъ какъ прикадѣтъ ще сѣднатъ, и отъ какъ дигнатъ онаж паницѣ съ орѣхити, отъ паралѣтѣ, кожту паница ще държатъ за Сурваки (за Василь). И като сѣднѣтъ да ядѣтъ, тойзи старію щомъ прикади паралѣтѣ ще земни той първу съ лажницата отъ житуту малку и ще иди при коминя, ще фърля житуту изъ коминя нагорѣ, и ще казува, споредъ какво-то иманье има; ако бы да има овцы, говеда, конье и пчели, той ще искажи отъ тѣхныты гласове по единъ, така напрымѣръ дума: бее, муу, ин, ха, брѣиъ, дрѣиъ, и казува да ся вѣдятъ сичкыте купу презъ годицата, и послѣ ще си иди на паралѣта и ще ядѣтъ.

Сетнѣ отъ какъ идатъ на церква презъ ноць-тѣ когато си додаты ще сложатъ паралѣта и първу ще ядѣтъ бахуръ (кървавица) и отъ свинята называемъ булчину кокалъ. Въ това време ходятъ коладници момчета по тры, четыри наедно, и кату влѣзатъ въ къщи ще запѣютъ отъ вратата съ высокъ гласъ сички-те наедно слѣдующата коладница:

Исѣркнули, коладиле
Двѣ ѣтиченца, коладиле.

Та кацнали, коладиле

На орѣхничѣ, коладиле

Кършатъ вършатъ, коладиле

Та заносятъ, коладиле

На златарцы, коладиле

Да направятъ, коладали

Новы ключиц, оладиле

Да отключатъ, коладиле.

Тмны избы, коладиле

Да паточатъ, коладиле

Ройну вину, коладиле

Вашъ равѣж, коладиле

Да почернятъ, коладиле

Млады момцы, коладиле

Коладници, коладиле

Кату вази, коладили

Кату вази, коладиле.

И като свършатъ коладницата ще цѣлунатъ рѣжж на сички-те, и най сетнѣ ще ги дарувагъ съ поедно кравайче и по малку бахуръ каю имъ дадагъ и по нѣкож дребна пара, и тѣи момче-та ще изредатъ къщитѣ презъ него день и ще нѣжтъ горѣречениата коладница, и така празнувагъ веселу тѣзи тры дни на Колада.

На Василь или Сурваки.

Сръщуту Василь вечерь-та ще варѣтъ на свинята главѣтѣ, които сж ѣ купили со свинята наедно още на единадѣнь. А въ всяка къщѣ тугасъ на негу вечерь и най сетный сиромахъ, ще си паточи единъ милинъ (бюрекъ), коготу кату още точатъ на листи въ тѣжѣтѣ ще гудѣтъ на средата въ милина едно вѣиче отъ дрѣнуву клонче съ пжжи, коету вѣиче не варекѣтъ на дѣда Господи и на къщцата въ него ще гудѣтъ и 5 — 6 пары, сетнѣ кату гудѣтъ единъ листъ отгорѣ, гудѣтъ още по едно клонче съ белѣжка за всичкыте къщны челоуѣцы. По крайца-та въ милину пакъ гудѣтъ други клончета, за овцы, говеда, пчелы и конье се съ особыи нишаны, кату кога ся намѣри нѣкон отъ тѣхъ клончета да знаѣтъ кой кое, и кого е намѣрилъ, а башка клонче тургатъ за иманье-ту какви да сж богати или сиромаси.

Най сетнѣ кату гу пакчатъ ще гу опекагъ на огню съ маслу и като увры и свинюката глава за тажъ вечерь и кату казахме че кадиха сръщуту колада, така ще кадѣтъ и тойзи вечерь пакъ паралѣта и орѣхите пакъ щѣтъ да дигнатъ и не е адетъ да си нарѣзватъ милина на паралѣта, но всякъ отъ тѣхъ да кѣж отъ кражъ и да яде. И кой, коету клонче наѣри тѣ радостъ казува на други-те да видятъ кого отъ тѣхъ е намѣрилъ, това сущу правятъ и други-те до гдѣто изядѣтъ милини, отъ когото ще оставѣтъ малку за сурвакничѣте за наутри, а отъ пары-те кой колкуту намѣри държатъ ги за много време въ кесіте си ушь за добру-честнѣж и да иматъ споръ и берекетъ въ новата година.

Най сетнѣ отъ какъ дигнатъ паралѣта ще насадѣтъ околъ голѣмый огнь, на когото отъ по напредъ гудѣтъ единъ многу голѣмъ чукань, (пнь) кой-ту да стигне до суртень-тѣ, ще донсятъ чешшурвы листы и дрѣнувы пжжи, които като удрунѣтъ отъ клонныты, ще изровѣтъ отъ пепель-тѣ огнищити малку и тамъ на жиженоту огнищѣ, ще гудѣтъ единъ листъ чешшурвъ и еднѣ пжжкѣ дрѣнувъ на голуту огнищѣ, коиту ще нарекагъ на ступанину и на ступанката на имената. Листа и пжжката кату ся стоплятъ, захващатъ да ся вартѣтъ на огнищити толкува силу та прѣскагъ пепелю, а сичкыти выкатъ и ся смѣятъ съ высокъ гласъ, и казувать че ступанину и ступанката, така щетъ веселу да подскачѣтъ и прикатъ презъ сичката година. Така щетъ да гудѣтъ наредъ за сичкыты колкуту сж отъ тѣхъ койту ся заварти той ще е здравъ и весель кату казахме въ новата година.

На утрѣ кату сжмне и си додаты отъ церква ще пѣютъ за многу годинѣ; въ това

време ще додаты момчета отъ коиту всику си носи въ рѣжж по еднѣ дрѣнува шибалка, коиту шибалка казувать сурвакничѣ; така ся думатъ и момчетата зашоту сурвакатъ, кога идатъ въ нѣкож къща, и първу ще сурвакаты сичкыты: господаря на къщѣтѣж и когау тѣ шибѣ по грѣба съ сурвакничѣтѣ дума момчетъ слѣдующыты речн:

Сурва гудина, веселати година,
на, и дугудина живу и здраву
аминъ.

Сетнѣ ще сурвакаты така подобу сичкыты други що сж тамъ намѣрватъ и тогасъ ще ги подарятъ съ пары кой колкуту ще, ще имъ дадаты и отъ милина по малку, и така ще ги испроводятъ да си идатъ. А тѣи си оставатъ пѣятъ за здравіе и за нова година презъ цѣлый день.

(Слѣдува.)

ОТЪ РЕДАКЦІЯ-ТА.

Споредъ както бѣхме извѣстили, начинаеме имена-та на почтенны-те спомоществователи нашего Вѣстника да вмѣстяваме, и послѣ извѣстяваме че кога какъ нѣкой ся поднише, ще извѣстиме и име-то му за да ся познае до колко любоубежна-та ревностъ между нашій народъ ся умножава; така въ него време ще обявляваме и име-то на оныя, които испервѣмъ вземаха вѣстницы, а послѣ пристѣпаха; и това за да ся познае колко е малко число-то на спомоществователи-те и отъ тамъ всякъ да разсуди че трѣба малко по ревнителн камъ това общеполѣзно изданіе да ся показваме. Нѣкои ны совѣтувагъ да вмѣстиме имена-та на оныя, кои-то са вземали Вѣстникъ, а не са го платили. Тѣи воистинну са много; но ще видиме отъ-сетнѣ ако приляга да имъ обнародуваме имена-та.

Спомоществователи, кои-то отъ начало още взематъ Вѣстникъ са:

Въ Цареградъ.

Его Преосвященство Стефанъ Людикийскій-Негово Благородіе Г-нъ К. Николаевичъ Капу-кехал Сербскій.

Г-нъ Хр. Танчилещовъ.

" Г. Золотовичъ.

" Братія Гешооларъ.

" Димитрій Тошковъ.

" Гавриилъ Моросеновъ.

" Захарія Струмскій лѣзаръ.

" Пенчо Пеювъ Ласката, калюферецъ.

" Иванчо Ноновъ въ Хамбаря. -Линицеъ.

Кои-то взематъ отъ една и двѣ години.

Отецъ Парвенія, учитель на богословско-то у Халки училище.

Г-нъ Николчо Танчилещовъ.

" Христанъ Х. Мавридовъ

" Нетко Дничовъ Кантарджиоглу копривъ

" Уста-Атанасъ, хлѣбаръ, Дебревецъ

Кои-то взематъ почти отъ 6 мѣсця.

Г-нъ Теню Бозвали, отъ Къзанлъжъ.

" Никола Ив. Минговъ, калюферецъ.

" Генко Иджаровъ, калюферецъ.

" Димитрій Довровичъ отъ една година.

Кои-то сега наскоро ся подписаха.

Г-нъ Дничо Тиловъ; калюферецъ.

" Х. Иванъ Нанювъ, калюферецъ.

" Стоичко Кюркюглю, калюферецъ.

" Костанъ М. Панчовъ, слиявинецъ.

" Х. Гено, абаджійски уста-башія на

Юскюдаръ калюферецъ.

" Севастиди отъ Филибе.